

יום תרועה יהיה לכם

א. מכסא דין לכסא רחמים

יהודה ברבי נחמן פתח: "עלה א' בתרועה, ה' בקול שופר".

בשעה שהקב"ה יושב ועולה על כסא דין, בדין הוא עולה. מאי טעם? "עלה א' בתרועה", ובשעה שישראל נוטלים את שופריהם ותוקעים לפני הקב"ה - עומד מכסא הדין ויושב בכסא רחמים דכתיב "ה' בקול שופר" ומתמלא עליהם רחמים ומרחם עליהם והופך להם מדת הדין לרחמים. (ויק"ר כ"ט ג')

* מה קורה בבית דינו של הקב"ה בזמן תקיעת שופר?
* מדוע גורמות התקיעות להקב"ה לעבור מכסא דין לכסא רחמים? (הזכרו במשל על הכפרי שבקש לכבות שריפה בתקיעת חצוצרה)

"אשרי העם יודעי תרועה"

וכי אין אומות העולם יודעים להריע? כמה קרנות יש להם...? ואמרת "אשרי העם יודעי תרועה"!
אלא שהן מכירין לפתות את בוראן בתרועה והוא עומד מכסא הדין לכסא רחמים ומתמלא עליהם רחמים והופך להם מדת הדין לרחמים.

(ויק"ר כ"ט ד')

* מה פרוש "לפתות בוראן בתרועה"? כיצד נעשה זאת?

ב. "מכירין לפתות בוראן בתרועה? כיצד?"

1.

אף על פי שתקיעת שופר בר"ה גזרת הכתוב, רמז יש בו, כלומר: עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם. אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל, הביטו לנפשותיכם והיטיבו דרכיכם ומעלליכם ויעזב כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה" (רמב"ם, הלכות תשובה)

* מדוע אנו תוקעים בשופר, ע"פ הרמב"ם?

* מה רומזות ומזכירות לנו התקיעות?

"בחדש הזה תחדשו מעשיכם . . . בחדש הזה שפרו מעשיכם, הריני נעשה לכם כשופר הזה. מה שופר זה מכניס בזו ומוציא בזו כך אני עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים והופך לכם מדת הדין לרחמים" (ויק"ר כ"ט ו')

* ע"פ דברים אלו, מדוע גורמות התקיעות להפוך דין לרחמים?

2.

משל לבני המלך שנשבו בין ליסטים ואנשים מבויזים, ובמשך הזמן הורגלו בדרכיהם ונתחברו בחברתם, עד שהתבוננו והתחרטו על מעשיהם וברחו מהם, ועד שבאו לאביהם המלך והתחננו לפניו. כיון שהרגישו כי לא שם המלך לבו ולא האזין לדבריהם, היה הדבר פלא בעיניהם, היתכן שהמלך אביהם אשר הוא מקור הרחמים לא ישמע לקול תחנוניהם? והבינו כי הסיבה שבמשך הזמן שהיו בין האנשים הרעים והליסטים שכחו את הלשון וסדר הדיבור של המלך, עד שאינו מבין את שפתם והתחילו לצעוק בקול פשוט בלא דיבור כדי שיכיר את קולם. (תורת אבות)

* נבין את הנמשל:

בני המלך - אנו

ליסטים ואנשים מבויזים - _____

בני המלך שכחו את הלשון וסדר הדיבור של המלך - _____

המלך לא שם לבו לדבריהם - _____

קול הצעקה - _____

* מדוע שומע המלך לקול הצעקה, במשל ובנמשל? _____

_____

3.

"הענין הראשון מפני שהיום התחלת הבריאה שבו ברא הקב"ה את העולם ומלך עליו, וכן עושים המלכים בתחילת מלכותם שתוקעין לפנייהם בחצוצרות ובקרנות להודיע ולהשמיע בכל מקום תחילת מלכותו, וכן אנו ממליכין עלינו את הבורא יתברך ביום זה!"

(טעמי רס"ג - תקיעת שופר)

* מה פרוש "אנו ממליכים עלינו את הבורא יתברך"? _____

* לעבד אין רצונות משלו. כל מעשיו הם רק מילוי רצונו של המלך. תנו דוגמאות מחיי המעשה: _____

_____

* מדוע העובדה שאנו ממליכים עלינו את ה' גורמת להפוך את הדין לרחמים? _____

_____

4. **תקיעת שופר – הזכרת זכויות**

* זכות אבות

ר' לוי בשם ר' חמא ב"ר חנינא אמר: משל לבן מלכים שהיה לו דין בפני אביו, אמר לו אביו: אם אתה מבקש לזכות לפני בדין ביום הזה - מנה ניקולוגוס (מליץ טוב) פלוני ואתה זוכה לפני בדין. כך אמר הקב"ה לישראל: בני, אם אתם מבקשים לזכות לפני בדין ביום הזה, תהיו מזכירים זכות אבות ואתם זוכים לפני בדין. (ויק"ר כט ז')

אלו מזכויות האבות שלנו מזכירה תקיעת שופר?

_____ *

בקש א"א מהקב"ה: "כשיהיו בניו של יצחק באים לידי עבירות ומעשים רעים, תהא (הקב"ה) מזכיר להם עקידת יצחק אביהם, ועמוד מכסא הדין לכסא רחמים. (ויק"ר כ"ט ט')

* כיצד מזכירה תקיעת שופר את זכות העקידה? _____

_____

* זכות קבלת התורה

* העתיקו מטעמי רס"ג (מופיעים במחזור לפני סדר תקיעות) את הדברים המתאימים.

---

* כיצד מזכירה תקיעת שופר את מעמד הר סיני?

* מה עלינו לעשות כדי שזכותו של מעמד הר סיני תסייע לנו "לפתות בוראנו בתרועה"?

ג. "מנצחת אהבתו לבניו"

"יום ראש השנה יום הדין והמלך יושב בכסא הדין... ואף על פי שהקב"ה אוהב לדין דכתיב "אני ה' אוהב משפט",

מנצחת אהבתו לבניו את אהבתו לדין"

(מתוך מאמרי הזוהר שלפני התקיעות)